

طرح حمایتی شماره ۲

دستورالعمل حمایت از اشتغال و استمرار تولید بنگاه‌های اقتصادی متحمل آسیب فیزیکی از جنگ تحمیلی

در راستای افزایش تاب‌آوری بنگاه‌های اقتصادی آسیب‌دیده از شرایط اضطرار ناشی از جنگ که دچار آسیب فیزیکی (مستقیم) شده‌اند و به‌منظور بازسازی زیرساخت‌ها، جایگزینی ابزارآلات و ماشین‌آلات، استمرار تولید کالا و خدمات و حفظ اشتغال موجود، بر اساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ شورای عالی امنیت ملی، مصوبه هیات محترم وزیران ابلاغی طی نامه شماره ۱۱۸۳/ت/۶۵۵۰۴ هـ مورخ ۱۴۰۵/۰۱/۲۰ و اصلاحیه ابلاغی طی نامه شماره ۶۵۵۰۴/۲۵۴۱۵ مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۰ توسط دبیر محترم هیات دولت «دستورالعمل حمایت از اشتغال و استمرار تولید بنگاه‌های اقتصادی متحمل آسیب فیزیکی از جنگ تحمیلی از محل منابع تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور» به شرح ذیل ابلاغ می‌گردد:

ماده ۱ - هدف

هدف از این دستورالعمل، تبیین فرایندها، شاخص‌ها و ضوابط اجرایی لازم برای حمایت از بنگاه‌های اقتصادی آسیب‌دیده فیزیکی از شرایط اضطرار ناشی از جنگ، کمک به تاب‌آوری دارندگان کسب‌وکار و صیانت از اشتغال موجود است. این حمایت از طریق اعطای تسهیلات سرمایه ثابت در راستای بازگشت واحدهای آسیب‌دیده به چرخه تولید کالا و خدمات است.

ماده ۲ - تعاریف و اختصارات

۱. بنگاه: واحد اقتصادی دارای شماره ثبت یا شناسه ملی، دارای فهرست کارکنان بیمه شده نزد سازمان تأمین اجتماعی و دارای مجوز فعالیت از درگاه ملی مجوزها و مراجع ذیصلاح.
۲. بنگاه‌های مشمول: بنگاه‌های کوچک و متوسط که مطابق شاخص‌های ماده ۳ دچار آسیب شده‌اند.
۳. کارگروه اقتصادی دولت: مجموعه متشکل از وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه‌بودجه کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
۴. دبیرخانه ملی: دبیرخانه طرح مستقر در معاونت سیاست‌گذاری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی.
۵. دبیرخانه استانی: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان.

۶. کمیته استانی: متشکل از نمایندگان اداره کل امور اقتصادی و دارایی، استانداری، دستگاه اجرایی مرتبط، اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان برنامه و بودجه کشور و موسسات عامل است.

۷. مؤسسه عامل: بانک‌های دارای مجوز از بانک مرکزی و صندوق‌های حمایت از تولید و اشتغال که به‌عنوان عامل پرداخت تسهیلات معرفی می‌شوند.

۸. سامانه کات: سامانه کارآفرینی، اشتغال و تولید (کات) به نشانی kat.mefa.ir یا هر سامانه جایگزین اعلامی از سوی دبیرخانه ملی.

۹. دستگاه اجرایی: وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، علوم، تحقیقات و فناوری، آموزش و پرورش، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، نفت، نیرو، مسکن، راه و شهرسازی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ورزش و جوانان، امور اقتصادی و دارایی، دادگستری، کشور، معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، سازمان صداوسیما، شهرداری‌ها.

۱۰. نهاد تسهیلگر: نهاد حمایتی ملی نظیر بنیاد برکت، بنیاد علوی و ... یا دستگاه اجرایی ملی یا استانی و یا نهاد معرفی شده توسط دستگاه اجرایی است که به تایید دبیرخانه ملی رسیده است و مسئولیت حمایت از آسیب دیدگان خرد و همکاری در شناسایی متقاضیان، بررسی میدانی، اهلیت سنجی، و نظارت بر فرایند بازگشت به تولید/خدمت متقاضیان پس از دریافت تسهیلات را بر عهده دارد.

۱۱. مرکز تماس: مرکز تلفنی پاسخگویی به بنگاه‌های متقاضی به شماره تماس ۸۹۰۰، براساس اعلام دبیرخانه ملی.

ماده ۳ - دامنه شمول و معیارهای احراز آسیب

۱. کلیه بنگاه‌های حقیقی و حقوقی غیردولتی که دچار آسیب فیزیکی ناشی از شرایط اضطرار شده‌اند و تمامی شرایط ذیل را دارند، مشمول این دستورالعمل هستند:

- آسیب فیزیکی بنگاه ناشی از جنگ تحمیلی باشد؛
- حداکثر سهم تسهیلات جهت راه‌اندازی کسب و کار یا بازگشت به ظرفیت تولید پیش از آسیب، ۱۰۰ میلیارد ریال باشد؛
- حداکثر ۶ ماه پس از دریافت اولین مرحله واریز تسهیلات توسط مؤسسه عامل به تولید رسیده و قابلیت بازپرداخت تسهیلات را داشته باشد.

۲. احراز آسیب فیزیکی ناشی از جنگ به بنگاه، مطابق تصویب‌نامه شماره ۵۱۴۶۸/م/ت/۶۵۴۸۸ هـ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۸ هیئت محترم وزیران، برعهده دستگاه‌های اجرایی مربوطه است.

۳. به منظور تسریع در فرآیند ارزیابی اولیه بنگاه‌های متقاضی، نهاد تسهیلگر نسبت به بازدید از طرح و ارائه گزارش در خصوص میزان آسیب وارده و برآورد مبلغ تسهیلات مورد نیاز اقدام می‌نماید.

ماده ۴ - نوع، سقف و شرایط حمایت

۱. حمایت صرفاً در قالب تسهیلات سرمایه ثابت است.

۲. سقف اعطای تسهیلات به هر بنگاه واجد شرایط، متناسب با میزان خسارت و بر اساس ارزیابی‌ها، مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال است.

۳. نرخ سود تسهیلات اعطایی از محل قراردادهای عاملیت دبیرخانه ملی با مؤسسات عامل بر اساس مصوبه هیئت عالی بانک مرکزی است.

۴. تسهیلات اعطایی از محل منابع نهادهای تسهیلگر تا سقف ۱۰ میلیارد ریال، به صورت قرض‌الحسنه و با سود حداکثر ۴ درصد است.

۵. دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل قراردادهای عاملیت دبیرخانه ملی با مؤسسات عامل، ۳ ساله (با دوره ساخت و تنفس حداکثر ۶ ماهه و بازپرداخت ۳۰ ماهه) خواهد بود.

تبصره ۱. مؤسسه عامل موظف به اخذ اقساط تسهیلات (طرح‌های از محل منابع دبیرخانه ملی) و واریز به حساب پیشرفت و عدالت است. در صورت تأخیر بیش از یک ماه از زمان واریز به حساب پیشرفت و عدالت، مؤسسه عامل مشمول تخلف بوده و باید نسبت به پرداخت جریمه تخلف طبق قرارداد عاملیت اقدام نماید.

۶. در راستای شفافیت، فهرست بنگاه‌های دریافت‌کننده تسهیلات به صورت تجمیعی و با رعایت قوانین مربوط به حفظ اطلاعات منتشر می‌شود.

ماده ۵ - منابع مالی، عاملیت و اهرم‌سازی

۱. منابع تسهیلات تا سقف ۱۰ میلیارد ریال، توسط نهاد تسهیلگر تأمین و مستقیماً پرداخت می‌شود.

۲. منابع تسهیلات بیش از ۱۰ میلیارد ریال تا ۱۰۰ میلیارد ریال، از محل منابع اجزای (۱) تا (۸) تبصره (۱۵) قانون بودجه ۱۴۰۴ تأمین می‌شود.

تبصره ۱: در صورت تأمین بخشی از منابع تسهیلات بین ۱۰ تا ۱۰۰ میلیارد ریالی توسط نهادهای تسهیلاتگر، گزارش این منابع به دبیرخانه ملی اعلام می‌شود.

۳. مؤسسات عامل مکلفاند منابع دبیرخانه ملی را با نسبت حداقل یک (منابع نقدی و ارزش اوراق خزانه اسلامی پس از تنزیل ملاک عمل است) به دو اهرم نموده و مجموع منابع را برای پرداخت تسهیلات اختصاص دهند.

۴. مانده مصرف نشده سهم منابع دبیرخانه ملی در پایان دوره می‌بایست با نرخ سود تسهیلات مطابق قرارداد به حساب «پیشرفت و عدالت» عودت داده شود.

۵. تسهیلات اعطایی موضوع این دستورالعمل که از محل تلفیق منابع دبیرخانه ملی با منابع مؤسسات عامل پرداخت می‌شوند، بر اساس مصوبات هیئت عالی بانک مرکزی از ضوابط کنترل مقداری ترازنامه بانک‌ها مستثنی است.

۶. دبیرخانه ملی موظف است فهرست مؤسسات اعتباری عامل مجاز را تعیین نماید. دبیرخانه ملی می‌تواند نسبت به تمدید زمان ثبت‌نام متقاضیان، تعیین گروه مشمولین جدید، و در صورت نیاز انعقاد الحاقیه قرارداد عاملیت اقدام نماید.

۷. به منظور پیگیری تشکیل پرونده، واریز تسهیلات و آزادسازی آن از شعب مؤسسات عامل، دبیرخانه ملی می‌تواند نسبت به معرفی نهاد تسهیلاتگر به موسسه عامل اقدام نماید.

ماده ۶ - فرآیند درخواست، بررسی و اعطای تسهیلات

الف) ثبت‌نام بنگاه‌ها

۱. ثبت‌نام متقاضیان از طریق، تماس با مرکز تماس و ارائه درخواست و یا شناسایی و معرفی متقاضی توسط نهاد تسهیلاتگر انجام می‌شود.

۲. مدارک موردنیاز ثبت‌نام شامل موارد زیر است:

- اطلاعات هویتی متقاضی شامل شناسه/کد ملی، روزنامه رسمی (صاحبان امضا)

- کد کارگاه بیمه تأمین اجتماعی
- تصویر مدارک شناسایی صاحبان امضاء
- مجوز فعالیت از درگاه ملی مجوزها و مجوز فعالیت معتبر از مراجع ذیصلاح
- مدارک خوداظهاری از آسیب دیدگی

۳. مرکز تماس می تواند برحسب رسته فعالیت و میزان آسیب دیدگی و ... متقاضی را به نهاد تسهیلگر ارجاع نماید.

ب) بررسی اولیه و اعتبارسنجی

۱. پس از ثبت نام متقاضی، عوامل نهاد تسهیلگر می بایست نسبت به انجام بازدید حضوری از محل کسب و کار، برآورد میزان تسهیلات مورد نیاز، تهیه گزارش کارشناسی و ثبت اطلاعات مربوطه در سامانه مرکز تماس اقدام نمایند.

۲. اطلاعات طرح مورد تایید نهاد تسهیلگر (شامل مشخصات طرح، میزان خسارت، مبلغ تسهیلات پیشنهادی، مستندات مالکیت یا بهره برداری، برآورد هزینه بازسازی، ظرفیت تولید پیش از آسیب، میزان اشتغال و ...)، در سامانه کات ثبت شده و سامانه اطلاعات بنگاه متقاضی را با پایگاه های رسمی مراجع داده مورد نیاز تطبیق می دهد و سپس به دستگاه اجرایی مربوطه ارسال می نماید.

۳. در طرح های بیش از ۱۰ میلیارد ریال تا سقف ۱۰۰ میلیارد ریال، دستگاه اجرایی مسئول احراز شرایط شمول، تایید میزان خسارت و تعیین مبلغ پیشنهادی تسهیلات است. پس از تایید دستگاه اجرایی طرح به دبیرخانه استانی ارجاع می گردد. دبیرخانه استانی مسئول کنترل کامل بودن مصوبات و معرفی طرح تایید شده به موسسه عامل است.

۴. در صورت نقص مدارک در هر یک از مراحل فوق، درخواست عودت داده شده و نهاد تسهیلگر با همکاری دستگاه اجرایی ذی ربط موظف به اصلاح است.

۵. نهاد تسهیلگر موظف است اطلاعات طرح های با مبلغ تسهیلات تا سقف ۱۰ میلیارد ریال و آخرین وضعیت آنها شامل معرفی به بانک، رد شده، پرداخت شده را در سامانه کات ثبت نماید.

۶. دستگاه های اجرایی ملی و استانی مکلف به همکاری و ارائه اطلاعات مورد نیاز دبیرخانه ملی و استانی و همچنین تسریع در انجام وظایف مرتبط خود با فرایند اعطای تسهیلات (پاسخ به استعلام های دبیرخانه، اطلاع رسانی به متقاضیان و ...) هستند.

ج) انعقاد قرارداد و پرداخت

۱. مؤسسه عامل موظف است پس از ارجاع نام بنگاه مشمول متقاضی تأیید شده توسط صرفاً سامانه، نسبت به تشکیل پرونده، اخذ مدارک بانکی، تنظیم قرارداد (ترجیحاً به صورت غیر حضوری و الکترونیک) و پرداخت اقدام کند.

۲. بررسی تقاضای معرفی شدگان دریافت تسهیلات، وفق مقررات بانک مرکزی بوده و مدت زمان مراجعه متقاضی حداکثر ۶ روز کاری است. پرداخت تسهیلات به متقاضیان حداکثر ۲۴ ساعت پس از انعقاد قرارداد باید انجام پذیرد.

۳. مؤسسه عامل موظف است در صورت رد پرونده متقاضی با دلایل مختلف (انصراف، عدم تکمیل و ارائه مستندات، عدم مراجعه و ...)، نسبت به ثبت وضعیت آن در سامانه کات اقدام نموده و جهت بررسی به دبیرخانه استانی ارجاع نماید.

د) تأیید در دبیرخانه استانی

۱. در خصوص درخواست‌های عودت شده توسط مؤسسات عامل، دبیرخانه استانی با هماهنگی دستگاه اجرایی ذیربط بر اساس قوانین و حوزه اختیارات، نسبت به بررسی علت رد اقدام نموده و در صورت امکان، مجدداً درخواست را جهت اقدام به مؤسسه عامل ارجاع می‌نماید.

۲. حوزه اختیارات دبیرخانه‌های استانی توسط دبیرخانه ملی تعیین و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۷ - نظارت بر مصرف

۱. مؤسسه عامل موظف است قبل از پرداخت، برگه تعهد فعال سازی بنگاه تا حداکثر ۶ ماه بعد از دریافت اولین واریز و همچنین تعهد میزان اشتغال و وثایق لازم را از بنگاه اخذ کند.

۲. پاسخگویی به متقاضیان و پیگیری اعتراضات بر عهده نهادهای تسهیلات و دبیرخانه‌های استانی است.

۳. مسئولیت نظارت میدانی بر حسن اجرای بنگاه‌های دریافت‌کننده تسهیلات تا زمان استقرار و فعال سازی و ارائه گزارش به دبیرخانه ملی و استانی بر عهده نهادهای تسهیلات و نظارت عالی بر عهده دستگاه اجرایی ذیربط است.

ماده ۸ - تخلفات و ضمانت اجرا

۱. متقاضی موظف به فعال سازی واحد کسب و کار تا حداکثر ۶ ماه بعد از دریافت اولین واریز تسهیلات است. عدم فعال سازی در موعد مقرر، ارائه مدارک خلاف واقع، عدم هزینه کرد تسهیلات دریافتی در بنگاه یا عدم رعایت سایر تعهدات مشمول جریمه خواهد شد. نهاد تسهیلات بر اساس بازدیدهای دوره‌ای، گزارش تخلف واحد کسب و کار را شناسایی و به کمیته استانی اعلام می‌نماید. پس از تعیین تکلیف نهایی توسط کمیته استانی و تأیید تخلف، اطلاعات طرح به دبیرخانه ملی جهت ابلاغ به مؤسسات عامل اعلام می‌گردد.

۲. در صورت تخلف، مؤسسه عامل بلافاصله بدهی را به دین حال تبدیل و متقاضی ملزم به پرداخت اصل و فرع وام و وجه التزام مربوطه حسب مقررات قرارداد امضا شده متقاضی با مؤسسه عامل است.

۳. مسئولیت پرداخت و وصول به موقع تسهیلات و همچنین واریز سهم دولت به حساب پیشرفت و عدالت، و حسن اجرای تعهدات، مؤسسه عامل مطابق مفاد قرارداد خواهد بود.

۴. در صورت عدم رعایت مفاد دستورالعمل توسط نهاد تسهیلات و معرفی متقاضی فاقد شرایط، نهاد تسهیلات مسئول مستقیم وصول اصل، سود و جرایم تسهیلات بوده و ادامه همکاری با آن نهاد در دبیرخانه ملی بررسی می‌شود.

ماده ۹ - گزارش دهی، پایش و نظارت عالی

۱. نهادهای تسهیلاتگر مکلف هستند نسبت به ارائه گزارش دوره‌ای مدیریتی، تحلیلی و کارشناسی از درخواست‌ها (تعداد، توزیع استانی و رسته فعالیت)، گزارش ریز تسهیلات پرداخت شده، گزارش وضعیت پیشرفت بنگاه‌های دریافت کننده تسهیلات تا زمان فعال سازی، گزارش عملکرد واحدهای فعال شده (تا ۶ ماه بعد از فعال سازی) با تأیید دبیرخانه استانی به دبیرخانه ملی اقدام نمایند.

۲. دبیرخانه‌های استانی می‌باید گزارش میزان همکاری دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات عامل استان را در زمان‌های ارجاع به مؤسسات عامل، پرداخت به متقاضیان به دبیرخانه ملی ارسال نمایند.

۳. دبیرخانه ملی و استانی با همکاری دستگاه اجرایی ذیربط در هر زمان نسبت به مراجعه حضوری و بررسی حسن اجرای فرایندهای مرتبط با نهادهای تسهیلاتگر، بررسی اطلاعات و مستندات مرتبط به متقاضیان، بازدید میدانی از متقاضیان معرفی شده و بنگاه‌های دریافت کنندگان تسهیلات (بنگاه‌های کمتر از ۱۰ میلیارد ریال و بین ۱۰ تا ۱۰۰ میلیارد ریال)، وضعیت فعال سازی بنگاه‌ها، اعزام تیم بررسی ویژه و ... اقدام نماید.

۴. دبیرخانه ملی مکلف است گزارش تجمیعی را به صورت دوره‌ای به هیات وزیران ارائه دهد.

ماده ۱۰ – بازگشت منابع و وجه التزام

۱. مؤسسات عامل موظف‌اند مانده مصرف‌نشده و اقساط بازپرداخت شده (به تفکیک اصل، سود، جرایم) را در سررسیدهای اعلامی محاسبه و مستقیماً به حساب «پیشرفت و عدالت» واریز کنند و ماهیانه نسبت به ارسال گزارش مربوطه به دبیرخانه ملی/دبیرخانه استانی از طریق سامانه کات اقدام نمایند.

۲. تأخیر در بازگشت منابع مشمول وجه التزام برابر مقررات اعلامی بانک مرکزی است.

۳. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف به پیگیری و نظارت بر واریز به موقع بازگشت مانده منابع همراه با اصل، سود و جرایم در سررسیدهای اعلامی است.

دستورالعمل مذکور در ۱۰ ماده در کمیته مشترک دبیرخانه ملی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مورخ ۱۴۰۵/۰۶/۰۲ به تصویب رسید.